

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 1 IULIE 1969*

**Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders
împotriva S.A. Ch. Brachfeld & Sons et Chougol Diamond Co.
(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Vrederechter din Antwerp)**

Cauze conexe 2 și 3-69

În cauzele conexe 2 și 3-69

având ca obiect cererea adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Vrederechter (judecătorul de pace) din Antwerp (cantonul al doilea) pentru pronunțarea în litigiile pendinte în fața acestei instanțe între

SOCIAAL FONDS VOOR DE DIAMANTARBEIDERS, Antwerp
(Fondul social pentru lucrătorii din industria diamantelor),

și

S.A. CH. BRACHFELD & SONS, Antwerp

(cauza 2-69),

SOCIAAL FONDS VOOR DE DIAMANTARBEIDERS, Antwerp

și

CHOUGOL DIAMOND Co., Antwerp

(cauza 3-69),

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 9, 12, 13, 18, 37 și 95 din tratat

CURTEA,

constituită din R. Lecourt, președinte, A. Trabucchi (raportor) și J. Mertens de Wilmars președinți de cameră, A. M. Donner, W. Strauß, R. Monaco și P. Pescatore, judecători, J. Gand avocat general, A. Van Houtte, grefier,

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

Motive

1. Întrucât, prin Hotărârea din 24 decembrie 1968, primită la grefa Curții la 16 ianuarie 1969, Vrederechter din cantonul al doilea din Antwerp a adresat, în temeiul articolului 177 din

* Limba de procedură: italiana.

- Tratatul de instituire a CEE, mai multe întrebări privind interpretarea articolelor 9, 12, 13, 18 și 95 din tratatul CEE;
2. întrucât, cu excepția întrebării nr. 5, c, aceste întrebări au în principal rolul de a preciza noțiunea de taxă cu efect echivalent unei taxe vamale, prevăzută la articolele 9 și 12 din tratatul CEE, și sfera de aplicare a interdicției;
 3. referirile făcute la articolele 18, 37 și 95, în vederea unei comparații și a unei distincții în raport cu articolele 9 și 12, au același scop;
 4. ar trebui ca aceste întrebări să fie considerate în ansamblul lor;
 5. întrucât, conform articolului 9, Comunitatea se întemeiază pe o uniune vamală bazată pe interzicerea între statele membre a taxelor vamale și a „oricărui taxe cu efect echivalent”, precum și pe adoptarea unui tarif vamal comun în relațiile cu țări terțe;
 6. conform articolului 12 se interzice introducerea unor „noi taxe vamale la import ...sau taxe cu efect echivalent”
 7. întrucât poziționarea respectivelor articole la începutul părții rezervate „fundamentelor Comunității”, cea a articolului 9 chiar la începutul titlului privind „libera circulație a mărfurilor”, cea a articolului 12 în deschiderea secțiunii consacrate „eliminării taxelor vamale”, este un argument suficient pentru a evidenția rolul esențial al interdicțiilor pe care le impun acestea;
 8. forța acestor interdicții este de o asemenea natură încât, pentru a evita sustragerea de la acestea printr-o varietate de practici vamale sau fiscale, tratatul a încercat să prevină orice eventuală lacună în aplicarea acestora;
 9. se precizează la articolul 17 că interdicțiile articolului 9 se aplică chiar în cazul în care taxele vamale au un caracter fiscal;
 10. articolul 95, poziționat în același timp în partea tratatului consacrată „politicii Comunității” și în capitolul rezervat „dispozițiilor fiscale”, vizează, prin interzicerea pentru produsele importate a unor impuneri interne superioare celor pentru produsele naționale, să umple eventualele breșe pe care un procedeu fiscal le-ar putea deschide în interdicțiile prescrise;
 11. întrucât, interzicând taxele vamale, tratatul nu face distincția între mărfuri în funcție de criteriul intrării acestora în competiție cu produsele țării importatoare;
 12. eliminarea barierelor vamale nu vizează exclusiv eliminarea caracterului protector al acestora, tratatul având din contră intenția de a da normei de eliminare a taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent o sferă de aplicare și un efect generale în vederea asigurării liberei circulații a mărfurilor;
 13. din ansamblul acestui sistem și din caracterul general și absolut al interdicției oricărui drept vamal aplicabil mărfurilor care circulă între statele membre rezultă că drepturile vamale sunt interzise independent de orice considerare a scopului pentru care au fost instituite, precum și de destinația veniturilor obținute din acestea;

14. justificarea acestei interdicții se bazează pe faptul că orice taxe– oricât de mici – impuse asupra produselor la trecerea frontierei constituie un obstacol în calea circulației mărfurilor;
15. întrucât extinderea interdicției drepturilor vamale la taxele cu efect echivalent are drept rol completarea și eficientizarea interdicției obstacolelor în calea comerțului ce rezultă din aceste taxe;
16. folosirea acestor noțiuni complementare tinde, în comerțul dintre statele membre, să evite impunerea oricărei taxe bazate pe trecerea frontierei unui stat a mărfurilor care circulă în interiorul Comunității;
17. pentru a recunoaște unei taxe efectul echivalent cu cel al unei taxe vamale, este important să se ia în considerare acest efect având în vedere obiectivele pe care și le propune tratatul în părțile, titlurile și capitolele unde sunt inserate articolele 9 și 12, în special cu privire la libera circulație a mărfurilor;
18. în consecință, o taxă, oricât de mică și oricare ar fi denumirea sa și modul său de aplicare, impusă unilateral asupra mărfurilor naționale sau străine datorită faptului că acestea trec frontiera, atunci când nu este o taxă vamală propriu-zisă, constituie o taxă cu efect echivalent în sensul articolelor 9 și 12 din tratat, chiar dacă nu este percepută în beneficiul statului, nu are niciun efect discriminatoriu sau protector și produsul căruia i se aplică nu este în concurență cu niciun produs național;
19. întrucât rezultă din ansamblul textelor menționate anterior și din raportul acestora cu celelalte dispoziții ale tratatului că interzicerea de noi drepturi vamale sau taxe cu efect echivalent, în ceea ce privește principiul liberei circulații a produselor, constituie o normă esențială care, fără a aduce prejudicii celorlalte dispoziții ale tratatului, nu admite excepții;
20. în această privință, rezultă din articolele 95 și următoarele că noțiunea de taxă cu efect echivalent nu cuprinde impozitele care se aplică în același mod, în interiorul unui stat, produselor naționale similare sau comparabile, sau care intră, cu toate acestea, în absența unor astfel de produse, în cadrul unei impozitări interne generale, sau care au drept scop compensarea, în limitele prevăzute de tratat, a unor astfel de impuneri interne;
21. deși nu este exclus ca, în anumite ipoteze, un serviciu specific efectiv prestat să poată face obiectul unei eventuale contrapartide proporționale respectivului serviciu, aceasta nu se poate aplica decât în cazurile care nu ar conduce la eludarea dispozițiilor articolelor 9 și 12 din tratat;
22. întrucât dispozițiile tratatului care instituie interdicțiile menționate anterior impun statelor membre obligații precise și bine definite, care nu necesită, pentru a fi aplicate, nicio intervenție ulterioară a autorităților comunitare sau naționale;
23. în consecință, aceste dispoziții conferă în mod direct drepturi justițiabililor;
24. întrucât, interzicând orice nouă taxă aplicată cu ocazia trecerii frontierelor mărfurilor care circulă în Comunitate, tratatul nu stabilește nicio distincție între resortisanții diferitelor state membre;
25. în consecință, tratatul interzice orice taxă la import și la export între statele membre, independent de naționalitatea operatorilor economici care ar fi dezavantajați de asemenea măsuri;

26 nu ar fi justificat, pentru aplicarea acestor dispoziții, de a se face distincția dacă măsurile respective dezavantajează anumite state membre și pe resortisanții acestora, sau pe toți resortisanții Comunității, sau doar pe resortisanții statului membru care a luat respectivele măsuri;

27. întrucât întrebarea nr. 5 c formulată de Vrederechter din cantonul al doilea din Antwerp urmărește să afle dacă o taxă nouă care se aplică importului provenind din orice țară străină este întotdeauna interzisă ca fiind incompatibilă cu tratatul pe baza faptului că ar constitui un obstacol în calea instituirii tarifului vamal comun;

28. întrucât în legătură cu schimburile cu țările terțe, tratatul nu conține dispoziții explicite analoge celor care, în schimburile comerciale dintre statele membre, interzic taxele cu efect echivalent taxelor vamale;

29. existența unor taxe diferite de taxele vamale propriu zise, care înainte de punerea în aplicare a tarifului vamal comun ar fi fost aplicate de către un stat membru la momentul importului pe teritoriul său a unor mărfuri care provin direct din țări terțe nu era susceptibilă să acționeze ca un obstacol în calea alinierii tarifelor vamale ale fiecărui stat membru asupra ratelor tarifului vamal comun;

30. este adevărat că obiectivele care urmăresc aplicarea uniformă de către toate statele membre a tarifului vamal comun în relațiile cu țări terțe ar putea fi împiedicate prin adoptarea unilaterală sau menținerea de către un stat membru a măsurilor menționate anterior, în special atunci când principiul liberei circulații a mărfurilor admise în liberă circulație într-un stat membru nu ar fi suficient pentru a corecta efectele acestor măsuri naționale;

31. într-un asemenea caz, s-ar putea pune întrebarea de a ști dacă tratatul impune limite în ceea ce privește libertatea statelor de a adopta sau de a menține măsuri care ar putea afecta funcționarea tarifului vamal comun;

32. totuși, această întrebare apare doar pentru perioada posterioară punerii în aplicare a tarifului vamal comun.

Cu privire la cheltuielile de judecată

33. Întrucât cheltuielile efectuate de către Comisia Comunităților Europene și de către Guvernul Regatului Belgiei, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;

34. procedura dezvoltată, în ceea ce privește părțile în cauză, caracterul unui incident apărut în cursul unui litigiu pendent în fața Vrederechter din Antwerp, și este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

Pentru aceste motive,

având în vedere actele de procedură;

după raportul întocmit de judecătorul raportor;

după ascultarea observațiilor orale prezentate de părți în acțiunea principală și de Guvernul Regatului Belgiei și de Comisia Comunităților Europene;

după ascultarea concluziilor avocatului general;

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special articolele 9, 12, 13, 18, 37, 95 și 177;
având în vedere protocolul privind statutul Curții de justiție a Comunității Economice Europene, în special articolul 20;
având în vedere regulamentul Curții de justiție a Comunității Economice Europene;

CURTEA,

hotărând cu privire la întrebările ce i-au fost adresate de către Vrederechter din cantonul al doilea din Antwerp, în conformitate cu hotărârea emisă de această instanță la 24 decembrie 1968, hotărăște:

1) Noțiunea de taxe cu efect echivalent prevăzută la articolele 9 și 12 din Tratatul C.E.E. cuprinde orice taxă diferită de un drept vamal propriu-zis, impusă pentru trecerea frontierei în cazul mărfurilor care circulă în interiorul Comunității, atât timp cât nu este admisă de dispozițiile specifice ale tratatului;

2) Fără a aduce prejudicii limitărilor care ar putea fi impuse pentru a atinge obiectivele Tarifului Vamal Comun, tratatul nu a considerat taxele, altele decât drepturile vamale propriu-zise, aplicate de un stat membru înainte de punerea în aplicare a acestui tarif, în cazul importurilor de mărfuri provenind direct din țări terțe, ca fiind incompatibile cu cerințele privind alinierea treptată a tarifelor vamale naționale la tariful extern comun.

Pronunțată la Luxemburg, la 1 iulie 1969.

Lecourt	Trabucchi	Mertens de Wilmars	
Donner	Strauß	Monaco	Pescatore

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 1 iulie 1969.

Grefier	Președinte
A. Van Houtte	R. Lecourt